

04 Ekim 2017

GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610- 26757
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-10520)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 16.01.2017 tarihli ve 43452547-120.07-78049 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Gülay YEDEKÇİ'nin tarafıma tevcih ettiği 7/10520 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-10520 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 sayfa)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN GÜLAY YEDEKÇİ'NİN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/10520)**

Sorular 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13:

Ülkemizde bu sene yaz saati uygulamasına geçilmiştir. Bu yeni uygulamayla kış aylarında Türkiye'nin Batı ile olan saat farkı artmıştır. Hükümet uygulama ile gün ışığından daha fazla yararlanılacağı ve enerji tasarrufu sağlanacağını söylemiştir.

Ancak, Türkiye'de birçok sektör yurtdışı ile çalışıyor ve saat farkından kaynaklı ticari sorunlar bildiriliyor.

Bunların yanı sıra uzmanlar bu uygulamayla ortaya çıkabilecek uyku problemlerine bağlı olarak psikolojik etkileri ile insan sağlığı üzerinde olumsuzluklar da yaratmaktadır demektedirler.

Bu bağlamda;

-Diğer ülkelerle Türkiye arasında mesai ve saat farkı ne kadar olacaktır?

-Uygulama ile oluşan mesai saat farkının iş dünyasına yarardan çok zarar getireceği görülmüştür. Oluşan ve oluşacak zararı gidermek ile ilgili bir çalışmanız var mı? Varsa nedir?

-Kış saatlerinin değişmemesi ile ülkemizde yapılması planlanan tasarrufun tutarı nedir?

-Türkiye borsası ile diğer dünya ülkelerindeki borsalar arasında bankacıların, yabancı yatırımcının daha çok işlem yapabilmesi için seans saatlerinin değiştirildiği yazılmaktadır. Oluşan bu saat farkının ülkemiz piyasalarına verdiği zararlar nedir? Zarar varsa nasıl düzeltmeyi düşünmektesiniz?

-Dünyada bizimle aynı enlemde boylamda bulunan ülkelerden hangileri aynı uygulamayı kullanmaktadır?

-Saatlerin değiştirmemesiyle insan sağlığı üzerinde oluşan yan etkiler nelerdir?

-Türkiye'nin en doğusu ile en batısı arasındaki saat farkı bu durumdan etkilenmiş midir?

-Türkiye'de kış saati uygulamasına geçilmemesinin bir nedeni de Euro Bölgesi'nden uzaklaştırılmak istenmesi midir?

-Kışın sabah saatlerinde aydınlatma ihtiyacı doğmaktadır. Vatandaş yüksek elektrik faturası geldiğinden şikâyet etmektedir. Saat dilimlerini en uygun noktaya getirmeyi düşünüyor musunuz?

-Vatandaşa gelen yüklü elektrik faturalarını konusunda vatandaşa katkı sunacak mısınız?

-Sabah 08.00'de derse başlayan öğrenciler karanlıkta sabah ezanından önce yollara düşmektedir. Öğrenciler için yapmayı düşündüğünüz bir değişiklik var mıdır?

-Türkiye gibi GMT +3'ü sabit zaman dilimi olarak kullanan diğer ülkeler hangileridir?

-Türkiye Elektrik İletim A.Ş.'nin verilerine göre 2016 Kasım ayındaki elektrik tüketimi geçen yılın aynı ayına göre yüzde kaç artmıştır?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13:

Yaz saati uygulamasının etkilerinin bilimsel olarak incelenmesi ve raporlanması amacıyla Bakanlığımız koordinatörlüğünde, İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) tarafından bilimsel bir çalışma gerçekleştirilmiştir.

Bahse konu bilimsel araştırma sonuçları yaz saati uygulamasının enerji tüketimine etkisi ile psikolojik/sosyolojik etkilerinin incelenmesi olarak iki kısımda ele alınmıştır. Bilimsel araştırma sonuçları, ülkemizin jeopolitik konumu ile doğusu ve batısı arasındaki doğal saat farkları da dikkate alındığında uygulanmakta olan saat diliminin sürekli GMT+3'e geçirilmesinden elde edilecek enerji verimliliği kazanımları (yıllık bazda aydınlanma süreleri, gün ışığı kullanımı vb. dâhil olmak üzere) ile psikolojik/sosyolojik etkilerin (saat değişimlerinin getirdiği kaygı, stres, depresyon) yaratacağı olumsuzlukların da azaltılmasına katkı sağlayacağını göstermektedir.

Bilindiği üzere 30 Ekim tarihinden itibaren kış saati uygulamasına geçilmeyerek yaz saati uygulaması etkilerinin görüldüğü dönem başlamıştır. Kısa süreli veriler üzerinden yapılan analiz tasarruf açısından olumlu olmakla birlikte veri miktarı, çeşidi, istatistiksel karşılaştırılabilirlik yöntemleri geliştirilerek daha detaylı çalışma yapılmasına devam edilmektedir. Bununla birlikte, 8:00-17:00, 8:30-17:30, 9:00-18:00 mesai saatleri için ayrı ayrı 81 il için çalışma yapılmış, yaz

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN GÜLAY YEDEKÇİ'NİN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/10520)**

saati uygulamasının toplam aydınlık süresini artırdığı tespit edilmiştir. Diğer yandan enerji tasarrufuna dair de analizler önce /sonra analizi şeklinde yapılmaktadır. Bu çalışmalarda da elektrik tüketiminde İstanbul Teknik Üniversitesi'nin raporunda yer alan tasarruf hesaplamalarına uygun olarak olumlu etkisi gözlemlenmektedir.

Yaz saatinin tüm yıl boyunca uygulanmasıyla akşam mesai ve okul çıkışlarına denk gelen karanlık zaman dilimi azaltılmış ancak oluşan karanlık, batı illerimizde sabah saatlerini kısmen etkilemiştir. Diğer yandan kış saati uygulamasının yapıldığı geçtiğimiz yıllarda yine 7:30 ve öncesi evden ayrılmak durumunda kalan öğrenciler karanlıkta yola çıkmakta, ayrıca 16:00 ve sonrasında karanlıkta dönmekte idi. Yaz saati uygulaması ile öğrencilerin karanlıkta yolculuk etmesi en azından akşam saatlerinde engellenmiş olmaktadır. Dolayısıyla konunun etrafıca analiz edilmesi ilgili kurum ve kuruluşlarca, varsa oluşan risk analizlerine göre ek önlemler alınması gerekmektedir. Bunun yanı sıra; Bakanlığımızca ilgili tüm kurum ve kuruluşlara söz konusu uygulamanın etkisi nedeniyle oluşabilecek önlemlerin kurum ve kuruluşların kendi görev ve sorumluluk alanları içerisinde alınmasına dönük resmi bilgilendirme yapılmıştır.

Bilgi edinme vb. her türlü gelen talep, öneri, şikâyet kayıt altına alarak cevaplanmaktadır. Uzun yıllardır devrede olan uygulamada vatandaşlarımızdan, kurum ve kuruluşlardan gelen talepler sistematik olarak takip edilmektedir. Yaz saati uygulamalarına dair gelen talepler içerisinde kış saati uygulamasına dönmek, uygulamaya dair bilgi talebi, memnuniyet, sabah saatlerinde ikili öğretimde okulların erken başlaması nedeniyle sabah erken karanlığında başlaması gibi konular iletilen başlıca konular arasında yer almaktadır. Diğer yandan, vatandaşlarımızın söz konusu uygulama hakkında memnuniyet ve uygulamanın devamı niteliğinde talep dilekçelerinin de alınmakta olduğu da bilinmelidir.

Bakanlar Kurulu Kararı ile ülkemizde yaz saati uygulamasının yıl boyunca uygulanmasına geçilmiş olup, uygulamanın etkileri yakından izlenmekle birlikte bu aşamada saat uygulamasının yeniden değiştirilmesine yönelik alınmış herhangi bir karar veya bu yönde yapılan herhangi bir hazırlık bulunmamaktadır.